

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И Т. Д.

Година V.

У Новом Саду, 30. априла 1882.

Бр. 12.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња. 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Црну Гору и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

ИЗ ВЕЧКОГ РАЈХСРАТА.

Кома је мало црна, сува леба, добиће на то — порцију ђумрука, да буде сигури.

Далматинско искуство.

У рајхсрату већало се,
Како ј' мало разних даћа,
И да л' треба да се ђумрук
И на увов жита плаћа.
Неки беху тога мњења
(Разлочи им нису шупљи)
„Хлеб ће бити толко бољи
У колико буде скупљи.“
И још више тако једрих
Разлога је било доста;
И кад већем свако сушта
Тад посланик Кљајић уста.
Он с рамена торбу сними
И у њу се руком маша,
И извади из ње нешто, —
А црно је — угљен није;
А тврдо је — камен није;
Неке бодље из њег вире
И на чисту плесан мире.
И сам Кљајић сврће нос,
Па запита: „Вос ис тос?“

Посланици цвикер међу
И навлаче рукавице;
Сваког мрзи голом руком
Прихватити што му с' даје,
А не зна се управ' шта је.

Тадар Кљајић рече: „Чујте!
Не бојте се, не страхујте,
И ово је дарак с' неба,
Јест' ово је комад хлеба.
Тим се хране Далматинци,
— Дивна мора дивни синци.“

Посланици, на опрезу,
Згрозише се: „Ах хер Језу!“
Неки веле: „Одер вас, —
То је хлебац?! — мах ка шпас!“

„Бог и вера“, Кљајић дода
„То је хлебац мог народа.
Тим се храни онај род, —
То је његов милихброт,
И сред мрса и сред поста,
Само да га има доста!
Дон'о сам га да видите, —
Изволите, — окусите!“

Овај комад, овај дарак
Далматинске хуре жетве
Иде редом по рајхсрату,
Као сенка неке клетве.
Међ господом посланиц'ма
Нема стомка,
Нема момка,
Ко би хтео,
Ко би смео
Окусити хлебац тај;
(Радије би сваки пој'о.
Вера, бог!
Шест порција омелета,
Него мрву хлеба тог.)

„То је хлебац“, Кљајић вели
„Ког приморје кршно дели
Далматинцу сину свом.
Не дели га обадвема, —
Ни тог хлеба често нема;

— Сад на срце сваки руку,
Па гласајте о ђумруку!“

Кад то чуше посланици
Уздахнуше предубоко,
И мараму многи диже
Па обриса сузно око.
И председник сузе брише,
П'онда брзо звонце лаћа:
„Нек се гласа!“

И гласаше:

Да с' на жито ђумрук влаћа --

Шетња по Новом Саду.

СХ.

Сад како је настало летње доба почиње већ сваки човек, ма и не био какав *касир* у Мађарској, да штудира, куда би се то дало мало *шобетни* из обичних свакидашњих околности, те да се човек мало разоноди и развесели. Свакоме је већ досадила кућевна монотонија и сваком је већ догрдило гледати своју тезгу, своју канцеларију и своју пуницу, те једва чека, да дође у чистији ваздух, да види пријатније ствари, и да се разведри и развесели. С тога једни намеравају

у Беч, други у Липик, трећи се усуди и у који ма-настир — свуда је ту весело, свуда се ту живи безбрижно, али по нашем мњењу најбоље би било за свакога, који хоће доиста да види веселе ствари и да се насмеје, да се не размишља много, него да иде у — *Загреб*, јер што се данас на хрватском сабору у Загребу веселе ствари збивају, то ја нисам никад ни у бечком „вурштлпратеру“ видео. За наше суседе Карловчане ово не важи, јер они кад хоће да се развеселе могу остати и код куће, јер и код њих је пуно веселих ствари, те ако је ко тужан и невесео, нека само узме да чита у њиховој читаоници „Књигу за жеље и жалбе“, у којој нека г. г. чланови један другог чисте „лоповом“ и „безобразником“, и желе „да врат скрља“ и т. д., па ће се више насмејати, него ли што су се зимус при вршењу неких грађанских права и дужности смејали.

Али свима другима препоручио бих ја да иду у Загреб. Шта су лањски земљетресци спрам бурних седница њиховога сабора, и шта је тресење наше усљед ових земљетреса, спрам садањег тресења од смеја, кад читамо по некоју сцену, што се игра на сабору. „Председнику треба обесити о врат звонце,“ „барон Живковић не вреди ни једну форинту,“ „треба га избацити кроз пенџер“, „што га не ђушиш да му глава одлети“, „ви сте издали народ,“ „Мађари су пуштајије“ и томе подобни изрази тако су на сабору хр-

ПОДЛИСТАК.

Није се добро увек ни шалити.*)

Хумореска од Секунда.

У селу Н. живио је један ваљан учитељ. Човек беше око 50 година, али човек, који је у школи живео за школу — само се није могао преломити новом наставном плану. Гостољубље му је била заиста права врлина, а како у селу Н. небеше љуцки уређене биртије ни каване то су већином интелгентнији гости тог села, свраћали доброме учитељу Живану; код куће је био добар отац, ваљан муж и брижљив старешина, и уредан домаћин; да је сироман био то вам нетреба загледати у рожданик, или у најновији сановник од 1217 године то је опште стање наших учитеља, изузетци су ту врло ретки — (као н. пр. сабор у Ср. Карловци од 1882.) Јунак наше шале овде — био је у школи вредан, као старији човек, није био баш по новој методи справљен за тај тежак посао (као што и српско министарство не беше справљено за пад Бонту-а) па опет што су други вештином у школи радили, радио је наш честити Живан са муком и трудом. Само му као што горе рекох, није план ишао у главу. Често би се једио говорећи — само да није ђаволске физике, кемије, па зоологије, ботанике, па минералогije еј Боже Боже, није се то онда учило кад сам ја ишао у школу, ал зато беше много јевтиније живети — онда вунта мяса два грошића, аков вина воринту шајна, а меров жита два цванцика; а где сад тужан — неможеш се ни пасуља по вољи најести — било је и онда доста научених, па ниједан није казао да је Вук Бранковић спа-

сао српски народ ко саде — ајд лепо је знати, лепо се учити али са тим ругобама — дечицу оптерећавати то баш неваља — то је горе нег после ручка појести печеног ђурка — или вечито о бермету и о риби сањати. Знам ја док сам био у Ч. — па кад дође нам директор, — а он ти мало једног да чита, другог да пише — трећег да рачуна — четвртог да поји па збогом, а кроз две недеље — ево ти јури белобунгсдекрет — сад наопако — све којешта ђимнастика; имали то своје ворме — да се ја овако стар премећем. шта би рекли људи — рекли би наш Живан мора да је померио памећу могли би ме истерати из штације из села — па шта је онда — е нећеш се ти Живане преметати а коме је до комендије нек се премеће — ја сам моме селу прав. Тако је наш Живан чешће говорио. —

У то доба живео је на окружној надзорничкој катедри неки Г. А. човек врло горд и суров — те су се наши старији учитељи — невични таком поступку — којим се Г. А. напрама њима служио, више за љубав своје ексистенције бојали — ни наш Живан не беше изузетак,

Сваки Србин зна за своју славу — крсно име — та то је један од најсвечанијих даица — који се по готову у кругу својих пријатеља највеселије проведе; и Живан је био свечар о св. Јовану — његова вредна жена, справила је свега доста — да своје кумове, пријатеље — званице ведрим и веселим лицем дочека — освануо беше и тај дан — Живан је био у цркви кад дође из цркве — справи шљивовице опере натегачу — којом ће ширити празнину у бурету.

Подне је — ево кума Паје — другог кума Јоје, ево и домина Ђире (немојте мислити Бабиног) па кнеза Луке

*) Послато на расписану награду. У.

ватском већ обични постали, као на каквом вашару изрази: „пошто је овај коњ,“ „имаш ли марвени па-сош,“ „дај олбу вина,“ „та удели па намени“ и т. д. или као што су обични и свакидањи изрази у „Турском народу:“ „крвава Застава,“ „убијце кнежеве,“ „Његова Светост патријарх Герман,“ „био је врло свечан ручак,“ „Серавим је пастир стада Христова“ и т. д.

Из свега се овога види, да у Загребу иде врло весело, и на те се ствари не смеју само читаоци „Дар-мара,“ него и цела Европа, и ја чисто гледим, како наши потомци и овога и свију идућих векова уживају читајући извештаје са хрватског сабора у европској преси и поред имена Сафиновог, Свифтовог, Веберовог и других светских хумориста, бележе и имена „Старчевић“ и „Каменар“ који су тако шаљиви, да превазилазе некадањег загребачког „Звекана“ (тако се звао загребачки хумористички лист, што је излазио пре неколико година).

Тако је сад тамо весело као у какви сватови. А у сватовима, зна се, да несмеју фалити *младенци*, та због њих се то весеље и гради, па тако ми држимо, да и Старчевићи то весеље граде ради хрватских *младенаца* — е па нек им је сретно и благословено!

Аб.

— на касира Даше, та касир је учитељу најмилија личност — пошто се пољубе, поздраве — изјавивши своје добре жеље домаћину, обреде се чашом добре сремске шљивовице; те редом по седају за сто. Почело се и ручати, јела су ишла својим редом, која је вешта домаћица заиста укусно зготовила — Живан је имао једног доброг пријатеља Миту К-ског учитеља, од мале малоће живела се браћа истински, то је Мита као званица Живану истина долазио на свето али врло — врло ретко — зимски путеви нису баш најзгоднији — а Мита беше слабог здравља — што му је као учитељу као мужу и оцу ваљало чувати.

Те године као и сваке, позове Живан Миту на свето, да се састану изјадају и изразговарају. Живан изгледао али Мита не дође.

Прва чаша већ се дигла — домаћин њапија у част и славу св. Јована, после редом гостима по старештву — пило се — разговарало се и певало — претресла се и општина и школа — и село — те у разговору дођоше чак и на календаре — све све рече Живан — ал не вољем кад светац падне у Четвртак — него овако као данас моје крсно име у Среду — сутра је Четвртак мој, ух ала љу га као појутарје добро провести — разговор — песме весеље одржало се до бела дана — а тај дан на појутарје звани су сви гости код кума Паје на киселу чорбу односно на ручак. —

Појутрје св. Јована поздравило је румено сунце — а чисто ведро зимско небо као да се радовало — што овако лепим ведрим даном, почиње се боље и боље кревати пролећу — те у свом дивном плаветнилу осмејкивало се на једног путника, који баш сад стаде с коли код општинске куће. Како стаде оде у писарницу, поздрави

У Ш Т И П Ц И.

△ У Београду је недавно изгорела фабрика *тутикала*. Чиме ли ће, боже, од сада господа министри замазивати народу очи?

* * *
= Баш су појмови и свађања људска различита! Једни читајући оне сцене на загребачком сабору велеле да су *смешни*, други опет тврде да су — *жалосни*. (Ту се види да је између смешнога и жалосног само један корак и да се екстрими додирају).

* * *
⊙ Па што онда кажу, да је Аустрија прва признала *сриску краљевину*, кад је ето Аустрија прва забранила „*Сриску краљевину*“ (што је уређује Ђорђевић-Призренац, а не ону што је уређује Пироћанац).

* * *
§. Ја не поњам што тај бечки суд окривљује због тога, што је неколико стотина људи у „рингтеатру“ изгорело, оне што су намештени код водених казана, код гвоздене завесе и позоришне ватрогасце! Од куда они могу бити криви, кад они у онај пар кад се несрећа догодила *нису ни били тамо*, него у *бирцузу*, дакле су доказали свој *alibi!*

* * *
★★ Недавно су два предавача у Новом Саду држала предавања о неговању бубе, што даје *свиљу*,

се с домином Ђиром, (немојте мислити Бабини) То беше Мита највернији друг нашег Живана. Као што знате св. Јован беше тад у Среду — Четвртак је дакле појутарје, те како школе нема, дечица се по сокаку сабила у гомилице па се који сунчају — који тоциљају, који трче вичу и скачу а кад сназише кола код општинске куће — а они један по један те их се накупи доста; загледају коње кола — бунду на коли кочијаша па и канџију.

Мора да је какав Господар рече мали Петар. —

Е да привати мали Никола — ти знаш можда је какав Чивла или Горчило — јер мој баба кад види тако кола и таку чојану опаклију пред општином, а он ти ома лепо закључа кућу па хајд код Маркови — тамо се ди цео дан онда.

У томе разговору ево и кнеза — те претећи својим званичним штапом растера те чисте мале радозналце — а кочијаша оправи с коњма у општинску шталу.

Док се ово све на пољу дешавало, дотле се Домин разговарао уђе и кнез, Мита се поздрави с њиме — а кнез му прихвати — ех Господине валили сте што јуче не дођосте — а незнате како вас наш Господин Живан жељно изгледао — али ништа — и овако ће вам се још како обрадовати.

Знате шта Домине рече Мита — да направимо мало шале са Живаном напишите му да је дошао Г. А. школски надзорник, већ нек да звонити, да се деца скупе у школу те пошљите то по четнику.

Домину се ово допадне — и шала се у дело приведе —

Живан је умивен — попио је чашицу две ракије — вели она растерује мамурлук. Запалио лулу без заклопца па шета школским ходником — тако га је и четник

www.а молићемо још да нас когод поучи, како ћемо доћи до лакшег — хлеба.

Дође нам и Ђурђев-данак, хајдучки састанак; да ли боже, и „Лендербанке“ држе сада своје састанке?

— Једна госпа рачуна, шта је скупље на годину: или илустроване новине, или нове илустроване — карте?

× Лепо је видети сада у пољу цвет разводник; ал' само ме секира што баш сад после Ђурђевог цвета, кад се склапају толики нови бракови!

? Један београдски министар читајући у „Звону“ (односно „Борби“) онај уводни чланак против „премилостивог бога“ рећи ће: „Тако можете писати слободно, то је паметно, само се мене оканите!“

□ Г. Чеда читајући у опозицијалном листу један чланак о српској железници, рећи ће: што се већ не ману *фарава посла!*

Д Немци преводе име *Старчевић* са „Alter“ и веле: Alter schützt vor Thorheit nicht.

затекао. Живан се мало промене у лицу, као да му није право — што на своје славе појутарје — прво с четником посла има.

Шта је!

Ево господине посло вам Господин Домин једно писмо.

На здравље — рече Живан — како писмо?

Ја неznam.

Узе Живан писмо па кад виде шта му књига каже а он шњиме о земљу — „Е баш је то гријота да не могу ни моје свето онако љуцки провести — мора се ма који љаво ту умешати анатема га било.

Оде жени па рекне шта се десило — па онда јој наложи, знаш шта ја сад идем мало у село — а ти му реци да нисам у селу него да сам отишао код поп П. у С.

Запали Живан своју лулу узме свој зимски капут и шубару па ајд.

При поласку упита га жена — ако ме успита кад си отишао шта ћу му казати —

Реци у пет сати.

А ако ме успита зашто!

Реци ја неznam. —

Сироме Живан онако једак и љут груне врата па оде комшији Аци — како на врата гаров га окупи — он лулом да се потегне бранити — а лула падне па се разбије — Гаров кидише све већма он капу с главе. Гаров некако дочена капу па с њом у гувно у том већ и чељад једва отму од гарова капу — која је била подобро раздерана — еј наопако ми појутарје помисли Живан — Надзорник дошао, лула се разбила — кана подерана — еј тужан баш сам несретан.

* Као што је *Давид* убио *шударком* Голијата, тако се и загребачко-саборски *Давид* вешто уме да вура *шударком*, као да је годинама чувао *шударину*.

† Загребачки сабор постао је са својих бурних сцена већ *славан* у Европи. С тога је са свим умесно, кад који говорник устане па почне свој говор са: *Славни саборе!*

≡ Ове две рибе својим *футањем* доказују, да се умеју *пристојније* владати, него неки саборски посланици у Загребу. АБ.

Да се мало насмејемо.

Кад људи такви кроје речи у науци о човеку и животињама, који немају ни појма о српском ил хрватском народном језику, онда наилазимо у књигама им на овака чудовишта: *иочелак* (Stirnbein, чело, чеона кост); *зубало* (Gebiss, чељуст, доња и горња вилица); *кључица* (Schlüsselbein, кључ, кључна кост); *осећала* (Sinneswerkzeuge, чула); *сочка* (kristalline, кристално сочиво у оку); *својска* (лабиринт у уву); *дрџка* (Gallerte, питије, паче); *црни хваган* (Ateles paniscus, der schwarze Klammeraffe); *клокани* (Känguruh, а зашто не звекани и т. д. (?!); *тшцала* Tastorgane, органи за пипање); *рибала* (Bewegungsorgane, органи за кретање.)

Ацо рече бред ти прежи коње у кола па ћеш ме одвести у С.

Док длан о длан а учитељ оставља своје мило село, онај добар ручак — коме ће бити увод кисела чорба.

Док је Живан путовао дотле су и жена и четници тражили учитеља по свом селу — али све узаман њега не нађоше — еј да зна да му је његов најмилији друг Мита дошао — кога је јуче онако жељан изгледао.

Сирота учитељка гутала је с једом помешану бригу — Мита и Домин вајкаше се — и вајкаше.

А Мито нећеш се више шалити — толико година не видех га па ми и сад измаче.

Дабоме да им ни на крај памети није пало — да ће он отпутовати — без бунде — а куд се део то незна.

Мита се тај дан слабо провео — цело појутарје — без Живана изгледаше врло тужно, око 6 сахати седе Мита на кола и одјуре пут К. удруживши се са оним не ваља се увек ни шалити — и то ми је последња шала била.

Сутра дан дозвреташе кола пред школу — а наш Живан сиђе доста назебао.

Дабоме да му је жена прибаћивала — и ако то није била баш права снаш Пелина придика — била је бар налик — а кад му рече да то није био Г. А. него његов Мита — те се тес мало с њим нашалити — онда је тек Живана од муке зној пробијао — та било му је горе зло него посланику Пери на уг. Сабору.

Цео тај дан сироме Живан ништа јео није и тек одлану муци — кад написа писмо Мити — а у вече загуши на чашом рујна вина.

Ова шала није толико смешна колико је истина. —

П у с л и ц е.

Београдска влада непрестано премешта учитеље радикалце. Оно истина, то је за учитеље мало трудно и незгодно, али признати се мора и то, да се тим начином радикализам најбоље — шири.

Ја не знам за што се то сматра као нека демонстрација, што су Ужичани на славолук написали: „*Ово је пут у Босну!*“ — Кад би Пештанци или Бечлије дигли какав тријумфбоги, и на њега написали: „*Ово је пут у Београд,*“ дотични министри не би за то ником опсовали триста вера.

Хвала „*Носи,*“ који је први решио „Дармаров“ ковички скок. Решење гласи: „*Хиљаду динара.*“

Да ли ће, бого моја, пресветли бан одговорити што на Ђурђевићеву интерпелацију, — или ће се угледати на наше посланике у Пешти, па ће ћутати као заливен.

Била је реч, да ће се гимнастичка вежбања у Београду држати у неком сутерену. (У подруму би још много хладовиније било.)

Е п и г р а м и.

I.

Притворник.

Звона звоне, — шта је?

Умр'о стари Вара.

Не жур'те се са погребом,

Тако вам олтара;

Зар не знате, да се

Он увек претвара.

II.

Од куд празна кућа.

Што ти ј' тако кућа празна,

Пријатељу учо?

Аха, — знам већ, та код тебе ј'

Отац Гојко руч'о.

III.

Околност, која мења.

Па како си лањска знанко,

Добросаво мала?

„Молим, нисам *Добросава,* —

Ја сам се удала.

I. I.

Имаш ли што?

Два пријатеља, иначе познати као флегматичари и ћуталице, пронашли су да је за њих најлепша забава печати рибе.

Они одоше и ономад на Дунав да пецају. И ту се посаде, да не би један другом у ћутању сметали, на 20 корака далеко један од другог. Кад су тако читава два сата пецајући седели, онда викне Петар пријатељу Павлу: „Еда ли што? — После пет минута добије одговор: „Ни украсити.“

После по сата запита опет Павле Петра: „А имаш ли ти што?“

„Имам.“

„А шта?“

„Малер.“

Ђира. Живео прах!

Спира. Прах. А за што то драги брата Ђиро?

Ђира. Живео прах! Јер он је натерао новосатски маџистрат да се почне бавити здравом политиком.

Ђира. Даклем ко ће бити бачки владика? Шта мислиш?

Спира. Ја мислим да би на реду био г. Руварац, Вајунов.

Ђира. Тако ће нешто и бити. Само ће се одсећи они руско окончање „ов“, па ће остати „*Вајун*“.

К а л а м б у р,

који се провлачи кроз целу свемирну историју, као неки првен и још не пресечен кончић, — (али мора бити и њему једаред краја.)

Бесна сила (оштро.) Ето видите, јогунице, па ви увек страдате.

Небесни патници. (Муцају.) Ми-у век-стра-дасмо.

Бесна сила. (Још оштрије.) Ви и сад страдате.

Небесни патници. Ми-и-сад-стра-дамо.

Бесна сила. (Најоштрије.) Ви ћете и од сада још више страдавати.

Небесни патници. Ми-ће-мо-и-од-са-да-још-ви-ше-стра-давати.

Бесна сила. Мени је неправо, што ми све повлађујете.

Небесни патници. А вама је и то право што нам ништ не повлађујеш.

Ала је васпитана!

Једна госпа фалила ми се ономад, како има у Б. васпитану сестру, девојку.

— То вам је — вели — врло васпитана девојка: говори три језика, *аустријски, тиролски и немачки!*

— (Слуга сам понизан! рекао би на ово мој Шаца.)

Изопачене пословице.

II.

Ди иадне ту и остане.

Ал код бомбе, што је пала пред руског цара то није био случај, јер она није остала тамо ди је пала, него се расприштала и учинила ону несрећу.

Ко рано рани, две среће граби.

Наши сиромашни раденици *уране пре зоре, ал'* слабо им се баш *срећи* може завидети; напротив богаташи дуго спавају, па су канда много срећнији, бар по обичном људском сваћању.

Разнели су га к'о алев.

За српске листове и књиге не важи ова народна реч.

* * *

Лепа реч и гвоздена врата отвара.

Нисам никад чуо, да је који лопов обио гдегод врата својом лепој речи, него гвозденом ђускијом.

* * *

Ко се сели, тај се не весели.

Богме кад се Герман селио из Новог Сада он је давао у Карловци банкет.

* * *

Ако ће триста без поиа ништа.

Богме у Тителу их има више него триста, па ево већ две године како немају свога поиа.

* * *

Притиснуто јаче, све на више скаче.

Наши се листови баш јако притискују и у штампарији и „од горе,“ ца опет никако да скоче на више (претплатника).

* * *

Незваном госту место за врата.

Ал' кад су нам долазили колесари у госте, они су се ширили по општини и по „Матици“.

* * *

Кад му пружии прст, он хоће целу руку.

Богме кад на коју женску пружају прст — неће онда нико да узме њену руку.

* * *

Нема смрти без субена данка.

Ово мора бити да је врло стара пословица, још из времена, кад није било доктора'.

* * *

Није благо ни сребро ни злато.

И ова се пословица већ отрцала. Данас људи имају много лепши појам о сребру и о злату.

* * *

Не гули коре, да не буде горе.

Ал' кад хоћемо да једемо поморанџу, морамо да огулимо кору — и онда не налазимо да је горе, него напротив да је боље.

* * *

Све штудирам кога да избирам.

Да су Карловчани штудирали, не би они изабрали Милана Грозног за председника њихове општине.

АБ.

Цифре говоре!

(А ми ћемо да ћутимо).

Драги читаоче! Ако не верујеш речма, а ти веруј цифри. Ако не верујеш у тужбе и жалбе српских издавача листова и књига, а ти веруј броју и рачуну. Ево како стоји „Стармали“ са својим претплатницима, па суди, је ли право, да један једини човек, за неколико милијона других људи троши и баца свој крваво стечени новац у намери, да те људе у шали забави и да им који дуготрајан и немио час у да нашњем горко-порезном и крваво-немирном времену колико толико прекрати и заслади; просуди је ли право?

Претплатника има „Стармали“:

Загреб 7	Петриња 4
Будапешта 10	Петровосело 4

Вел. Бечкерек 5	Рума 19
Ст. Бечеј 5	Земун 27
Баја 9	Шиклош 4
Чаково 5	Суботица 7
Ср. Карловци 15	Ст. Станар 4
Котор 4	Сириг 4
Осек 12	Шид 6
Ст. Футог 5	Сентомаш 11
Грац 4	Сарајево 7
Жабаљ 4	Темишвар 23
Ириг 4	Тител 8
Јарковац 5	Уздин 5
Вел. Кикинда 19	Вуковар 24
Горњи Карловац 7	Винковци 5
Ковин 5	Вршац 26
Митровица 54	Беч 9
Панчево 27	Сомбор 36
Плашки 4	Сента 4
Пожега 7	Зеница 6

У целој краљевини Србији има „Стармали“ свега 22 словом двадесет и два претплатника, од којих 10 спада на престоницу Београд.

Као што видиш дична Митровица даје, као и на сваки други српски лист најлепши број потпомагача. Па осим ње још по некоје свесно српско место увиђајући потребу сатиричног листа, који се труди да буди, опомиње и забавља а то све са најчистијом и најродољубивијом намером, потпомаже опстанак листа, али то није доста. Лист не може опстојати од појединих изузетака, он моше живети само од правила. А кад цела слободна земља Србија, краљевина српска, од Београда до Ниша, и од Дрине до Тимока, даде свега 22 претплатника, онда је то знак, да се од издавача „Стармалог“ тражи да је он Ротшилд или Демидов, а уз то да је пијан, па да своје на крајцару скупљене форинте баца међу публику, забавља је, плаћа јој „гефроренеса“ и шампањера, а ова да каже како је сладолед сладак, како је шампањер добар и јефтино мириши.

Али за то цветају „Кикерикији“ и „Ханз-јерглови“, који у сваком трећем реду понављају, да су Словени глупи, да је Црна гора „разбојничко гњездо“, да су поносне Чешкиње створене само да буду бечке куварице, да је Русија варварска земља и т. д., и те листове држи свака српска Читаоница и сваки српски бирташ!

Ми би се јако радовали, кад би ти и тима подобни листови изнели број Срба претплатника својих, јер смо љубопитљиви, колико тих листова у Србији прелазе и колико их и иначе читаонице и гостионице и с ове и с оне стране Дунава и Саве држе и плаћају.

Само би волео „Стармали“ то још за живота свога да дочека, како би могао мирније у гроб лећи, пошто га достојно опева немарност српска, а богиња српске нехатности и немариша сешће му чело главе на гроб и певати:

„Стармали“ јако трава, дније јего јако цвјет селни, тако оцвјетет“.

Стармалове рачунције.

Гроф Ђула.

(Ову му је оду написао мађарски лист „Börsszem Janko.“)

У гроф Ђуле глави негда
Зазујао мисли рој,
И он звекну мамузама
И накриви шешир свој.
„Сад је моја влада, — луд бих човек био
Том приликом кад се не бих прославио.
Морам окупират',
Не би л' славе стеко . . .“
И тако је учинио
Као што је рек'о.

Мало кашње, а гроф исти
(Чему нико нек с' не диви)
Замисли се, замисли се,
Али шешир не накриви.
„А ратос ти Босне у скупом оквиру!
Боље да смо дома седели на миру.
Овај ће нас дефицит
Завести далеко.“ —
Па тако ј' и било
Као што је рек'о.

Али време иде,
Не зна стајат' с миром!
Гроф већ не зна ни сам
Како ће с шеширом.
„Ишту милијуне, — ördögadta, друже!
Ал куд оде јуне, нек иде и уже.
Па нек им се даду,
Ја их нисам стеко.“
И тако је гласао
Као што је рек'о.

Шта је опет сада;
Шта то опет значи?
Гроф дубоко шешир
На чело навлачи.
„Траљави изглед, — на добро не слуте;
Добро ј' мени тражит' у Терешеш путе,
Од така пазара
Бити подалеко.“
— И тако је учинио
Као што је рек'о.

Носи плод.

Учитељ световаше лењог ђака овако: Дрво које не носи плода посече се и на ватру се мете. За то ти опет велим: ако се у младости својој не трудиш и не учиш, неће бити од тебе ништа. Нећеш бити ни коме мио, јер нећеш носити плода.

На то други неки ђак подиже руку и рече: Господине, он већ носи плод.

Учитељ. Е да!

Ђак. Јесте господине, јуче је носио пуну котаруцу трешања на пијацу.

Шта су сузе.

Једна апотекарка желела је нову свилену хаљину. А кад јој муж, апотекар, рече: Не треба ти, јер имаш већ три свилене хаљине! онда она удари у плач, надајући се, да ће тиме свога мужа мужа омењати. Али апотекар јој овако одговори: „Окај се, жено, суза; сузе су најизлишнија течност на свету. Нису ама баш ни за шта. Ја сам их анализирао. У њима има нешто мало фосфороксида креча и малтице натроновог хлорида, остало је сама чиста вода. Десет унција суза да ми наплачеш то још не вреди ни луле дувана — и жена обрису сузе, — јер виде да не помажу.

Срца и рибе.

(Г. В.)

Срца су каб рибе;
Рибе су каб срца, —
Тај се стари закон
Никад не отрца.

Што ј' велико страда
Кад у мрежу уђе;
Што је мало то се
Кроз мрежу провуче.

Н.

Бубнуотека.

„Срчетова пошта.

г. Ник. Николајевић. Велика вам хвала на ономе, и жао нам што не можемо употребити једно због величине, а друго због текста који није за децу. Надамо се још ком и то према овом.“

(Уредништво захваљује великом хвалом на ономе, што не може употребити; и нада се још чему према томе, т. ј. што се неће моћи употребити због величине, или због текста који није за децу.)

Један српски лист добио је допис, који се овако почиње:

„Човек живећи у овом бесконачном свету, или из' не могућства или из' могућства, али нехтејући, или ако и хтејући тога у тој жељи и нестане, те не може обићи цео свет и у њему разне крајеве како из' гледају видети, и с њима се упознати то су пак и постали разни Описи, појединих места од појединих људи, — којим у позивају оне који то место не знају, те тиме данас, и ми смо у неколико иса оних места у којима до данас наша нога није дошла ја пак знајући да сваком наше место није познато . . . побуђен налазим се, из' више у зрока при данашњој

околности и времену, у кратко описати, пошто романима сад у Заједници С' нама налазећи се, сад се од нас од цепити желе, премда је Делегација као што Чујемо већ свршила да вечина мањину исплати, т. ј. по број душа њиових, већи јер другог што немају нити имати могу за темељ на право цркве и т. д.“

С. С отликованем јесам
В. В.

Припосла но.

Ономад добисмо ово писмо :

„Поштовано уредништво, драги Стармало!“

„Ја сам човек ожењен, и као такав имам доста на срдашцу јада. Да знам писати романи, ја би своме јаду нашао одушке у каквом роману; да сам песник излио би

А ево тај

НАГРАДНИ РЕБУС

ЈАВИМИТИОНИОН

Уредништво потврђује да је примило 1 дук. на горњу цел и издаће га ономе (претплатнику само) који први овај ребус реши. Иначе биће решење штампано у 15. броју.

РЕД ШЛОВИДБЕ.

пошт. лађа
од 1.
до даље

почињући
Априла.
наредбе.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући уторник у 5 сати после подне.

У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: понедељником, четвртом и петком у 5 сати после подне.

У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.

У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући четвртом у 11 сати пре подне.

СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртом после 5 сати после подне. ОДПРАВНИШТВО

ЛЕП ДУХОВСКИ ДАРАК

за одраслију женску децу:
СВЕСКА ДРУГА

ПРИПОВЕТКЕ МОЈОЈ КЋЕРИ

од Ј. Н. ЂУЉА

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГА.

на 8-ини 204 стране, цена само 60 нов.

У тој су књизи лепша од лепше ове приповетке:

1. Лажни дијаманат.
2. Златан новац.
3. Чешаљ што говори.
4. Соната.
5. Мала жива библиотека.
6. Винсенски катана.
7. Селско гробље.
8. Сестре судојенице.
9. Журнал, мода.
10. Мала газдарица.
11. Завршетак.

Ко жели за поклоне или за распродају да поручи више ових књига, нека се обрати подписатој накладној штампарији, која ће према већој наручбини и рабате веће давати.

Такођер се још може добити и I. свеска ових поучних приповедака, по истој цени.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Исправке.

У 11. броју „Стармалог“ поткрале се неке штампарске погрешке, које ваља исправити овако:

На страни 84. стубац први, у место *господина* читај: *господара*.

На страни 86. стубац други, врста 12. читај овако: *Моро ј' бити дипломат*.

На стр. 87. стубац први, врста пета, у место: *сваком*, читај: *свилен*

своје (прозаичне) јаде у каквој песми. Ал ја то све нисам, а јади моји копкају ме, и траже одушке, — за то сам, као онај берберин што је тајну цара Мида закопао у земљу, тако сам и ја јад мој увио у овај ребус. Молим те да примиш овај ребус и да га штампаш, а уз то прилажем један дукат, као награду ономе твој претплатнику, који се први моме јаду досети и овај ребус погоди. Један муж.“

ОГЛАСИ.

ЈАЈА ЗА ЛЕЖЕЊЕ

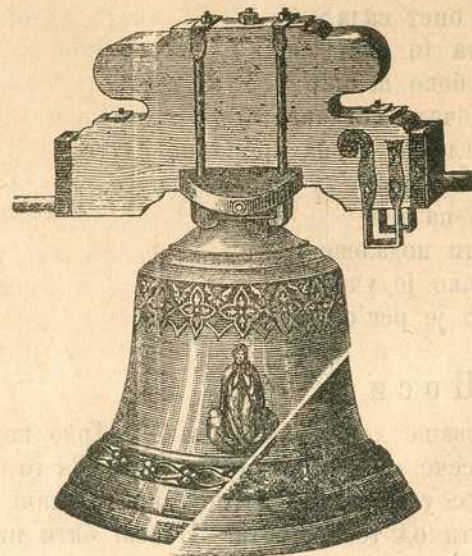
од красних угаситих врста живине, што се зову Брама и Кохинина, које су боје јаребичине, а тако и пилиће од тих врста живине, разашиле

Јован Требић у Н. Саду,

(5—6.)

(казанцијска улица).

ЗВОНА.

по најновијој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама хармонијски удешена а од најфинијег метала са најчистијом изработом.

Звонољивница ЂОРЂА БОТЕ СИНОВА у Вршцу.